

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Otu Nari na Iri na Asatọ

Idọ Aka ná Amụma nye Jerusalem: Nkọwa Nnọchianya nke Ihe Ga-eme n'Ọgwụgwụ Oge

Jeff Pippenger
2024-03-05

Afọ asaa ahụ nke idọ aka ná ntị site n'afọ 63 ruo n'afọ 70, nke nwoke ahụ bụ onye “na-arịgo ma na-agbada n'okporo ámá Jerusalem, na-ekwuputa ahụhụ ndị ga-abiakwasị obodo ahụ,” kwusara, ka e gosiri n'udị amụma site n'idọ aka ná ntị e nyere Jerusalem ruo afọ atọ na okara—nke mbụ n'ozị Kraịst, ma emesia afọ atọ na okara n'ozị ndị na-eso ụzọ ya. Edemede ndị gara aga egosilarị na mbibi Jerusalem pụrụ ịbụ na e meputara ya n'obe, ma ọ bụ mesia n'itụ okwute Stivin, ma ndidi ogologo nke Chineke yigharịrị ikpe Ya n'ahụ obodo ahụ na ndị ya.

“Ma n'elu onye ọbụla ọ ga-adakwasị, ọ ga-egwe ya ka ọ buru uzuzu.” N'oge na-adighi anya, ndị ahụ juru Kraịst ga-ahụ obodo ha na mba ha ka a na-ebibi. A ga-agbajisi ebube ha, chusasia ya dika uzuzu n'ihu ifufe. Gịnịkwa bụ ihe bibiri ndi Juu? O bụ nkume ahụ nke, ọ buru na ha wulitewo n'elu ya, ọ ga-abuwo nchekwa ha. O bụ idi mma nke Chineke e ledara anya, ezi omume a juru aja, ebere a meghariri ihe efu. Ndi mmadu tinyere onwe ha n'ime imegide Chineke, ma ihe niile gaara abu nzoputa ha ghorọ mbibi ha. Ihe niile Chineke hoputara ka ọ buru ndu ka ha huru buru onwu. N'ikpogide Kraịst n'obe nke ndi Juu ka mbibi Jerusalem di na ya. Obara a wysiri n'elu Kalfari bu ibu ahụ mere ka ha daba n'ime mbibi maka uwa a na maka uwa na-abia. Otu a ka ọ ga-adikwa n'ubochi ikpezu ukwu ahụ, mgbe ikpe ga-adakwasị ndi juru amara Chineke. Kraịst, nkume ha ji asu ngongo, ga-aputa mgbe ahụ n'ihu ha dika ugwu na-abo ọbọ. Ebube nke ihu Ya, nke bu ndu nye ndi ezi omume, ga-abu ndi ajo omume oku na-erechapu. N'ih ihunanya a juru, amara e ledara anya, a ga-ebibi onye mmehie.

“Site n'otutu ihe atụ na idọ aka ná ntị ugboro ugboro, Jizos gosiri ihe ga-abu nsonaazu nye ndi Juu n'iju Okpara Chineke. N'okwu ndi a O na-agwa ndi nile no n'oge o bula ndi juru inara Ya dika Onye Mgbaputa ha. Idọ aka ná ntị ọ bula bu maka ha. Ulo nsọ a meruru emeru, nwa ahụ na-erubeghi isi, ndi oru ubi vine ugha, ndi na-ewu ulo na-eleli ihe, ha nwere ihe ha na ya ha n'ahumahu nke onye mmehie o bula. O gwula ma o chegharia, ikpe ahụ nke ihe ndi ahụ buru amuma banyere ya ga-abu nke ya.” The Desire of Ages, 600.

Oge afọ asaa ahụ nke nwoke ahụ gbara àmà nye Jerusalem, e kewara ya n'oge mbuso agha mbu ahụ n'ime oge abuo ha nhata nke ubochi otu puku nari abuo na iri isii. Afọ asaa ndi ahụ nochiri anya mbibi Jerusalem, ma afọ asaa nke ozi Kraịst na ndi na-eso ụzọ ya nochiri anya mmalite nke mbibi Jerusalem, ma Jizos na-egosi njedebe mgbe niile site na mmalite. Afọ asaa ndi ahụ ka e jikwa “oge asaa” ahụ e megide alaeze ugwu ahụ mee ihe atụ, nke e kewara n'ime oge abuo ha nhata nke afọ otu puku nari abuo na iri isii.

Mgbe Rom nke Oge A na-emegharịa akukọ ihe mere eme nke Rom ndị ọgọ mmụọ na Rom ndị popu n'izopia Jerusalem nkịtị na nke mmụọ, ma mgbe Rom nke Oge A na-emegharị akukọ abụọ ahụ nke oge abụọ nke ịdọ aka ná ntị nke nwoke ahụ site n'afọ 63 ruo n'afọ 70, ma mgbe Rom nke Oge A na-emegharịa akukọ ahụ nke oge abụọ ahụ nọchiri anya ya mgbe Kraịst na ndị na-eso ụzọ Ya na-abanye ma na-apụ na Jerusalem ruo afọ atọ na ọkara, a ga-egosiputa oge abụọ dị iche iche, ọ bụ ezie na n'ubochi ikpeazu, "oge adikwaghị."

Nke ikpeazu n'ime oge abụọ ahụ bụ ọnwá iri anọ na abụọ nke ihe nnochianya, nke Rome nke oge a ji emezu mkpagbu ikpeazu ya megide ndị kwesiri ntukwasị obi, ozugbo a gwọchara ọnyá ya na-egbu egbu n'iwu Sunday nke na-abia n'oge na-adighi anya. Ọnwá iri anọ na abụọ ahụ nke ihe nnochianya bụ nke abụọ n'ime oge abụọ ahụ, ọ bụkwa oge ikpe mmezu nke Rome nke oge a. Oge ahụ ka ikpe nchoputa nke ndị dị ndụ n'ime Adventism nke Laodisia na-ebute ụzọ.

Nwoke ahụ nke wetara ịdọ aka ná ntị ahụ n'ihu Jerusalem nkịtị nwurụ n'oge nnochibido Taitos. Ọ nwughị n'oge mbibi ahụ, kama n'oge nnochibido ahụ nke butere mbibi ahụ, n'ihi na ọbughị otu Onye Kraịst nwurụ n'ime mbibi Jerusalem.

"Ruo afọ asaa otu nwoke nọgidere na-arigo ma na-agbada n'okporo ámá Jerusalem, na-ekwuputa ahụhụ ndị ga-abiakwasị obodo ahụ. N'ehihie na n'abalị ọ nọ na-abụ abụ iru újụ ahụ n'uzọ ọhia: 'Olu sitere n'owuwa anyanwu! olu sitere n'odiada anyanwu! olu sitere n'ifufe anọ! olu megide Jerusalem na megide ụlọ nsọ! olu megide ndị na-alụ ọhụrụ na ndị a na-alụ ọhụrụ! olu megide ndị mmadu nile!'—Ibid. E tinyere ihe okike a na-adighi ahukebe n'ulo mkporo ma pia ya ihe, ma ọ dighi mkpesa obula si n'egbugbere ọnyá ya pụta. Naani ihe ọ zara mkparị na mmegbu bụ: 'Ahụhụ, ahụhụ diri Jerusalem!' 'ahụhụ, ahụhụ diri ndị bi n'ime ya!' Mkpụ ịdọ aka ná ntị ya akwụsighi ruo mgbe e gburu ya n'oge nnochibido ahụ ọ buru amuma banyere ya." The Great Controversy, 29, 30.

Nwoke ahụ nwurụ n'oge nnochibido ahụ, ma ọ bughị n'oge mbibi ikpeazu, mbibi ikpeazu ahụ na-anochikwa anya njedebe nke oge amara na ọria ọjọọ asaa ikpeazu. Ya mere, nwoke ahụ bụ akara nke ozi ahụ nke ihapụ Jerusalem n'oge nnochibido mbụ. Ndị Kraịst wee gbapụ n'oge ahụ, ma n'ime afọ atọ na ọkara mbụ, nwoke ahụ bụ akara nke otu igwè na-anwughị na Jerusalem, ma n'ime afọ atọ na ọkara nke abụọ ọ bụ akara nke ndị Kraịst ikpeazu ga-anwu tupu njedebe nke oge amara. N'oge mbụ ahụ ọ na-akowaputa puku iri na anọ na puku anọ, ma n'oge nke abụọ nke afọ atọ na ọkara ọ na-anochi anya nnukwu igwè mmadu ahụ nke na-anwu n'oge nke abụọ ahụ.

Edekorọ ozi nwoke ahụ site n'aka onye odeakukọ ihe mere eme, ma e gosiputara ya site n'olu isii. Mgbe e mechara tọọ ya mkporo, ozi nke asaa ya na nke ikpeazu ya bụ "ahụhụ, ahụhụ" megide Jerusalem na ndị bi n'ime ya. "Olu" mbụ e dekorọ bụ "olu sitere n'owuwa anyanwu," ozi ikpeazu ya kwa bụ "ahụhụ." Ihe mbụ dị n'ozu ya na ihe ikpeazu dị n'ozu ya bụ ihe nnochianya nke Akwukwo Nso nke na-anochi anya Islam, n'ihi na Islam bụ umu nke "owuwa anyanwu" n'Akwukwo Nso, a na-anochikwa ha anya site na "ifufe owuwa anyanwu." Mmegharị ugboro abụọ nke okwu ahụ bụ "ahụhụ," n'ozu ikpeazu ya, na-egosiputa njedebe nke Babilon nke Oge A, mgbe ndị eze nke ụwa na-eti mkpu ugboro atọ, si, "Ewoo, ewoo obodo ukwu ahụ." Okwu Grik a sughariri di ka "ewoo" n'amaokwu atọ ahụ di na Mkpughe isi nke iri na asatọ, ka a sugharirikwa ya di ka "ahụhụ" na isi nke asatọ, amaokwu nke iri na atọ.

M wee lee, ma n'ukwa otu mmuo-ozu ka o na-efeghari n'etiti eluigwe, na-ekwu oké olu, Soro, soro, soro, diri ndi bi n'ua n'ihu olu ndi ozo nke opi nke mmuo-ozu ato ahụ, ndi foduru ka ha kpoo opi! Mkpughe 8:13.

Mkpughe nke nwoke ahụ nke "ahuhu, ahuhu," na-anochi anya itinye n'oru ugboro ato nke ahuhu ato ahụ, n'ihu na akuku ndi mejuputara Ahuhu mbu, mgbe e jikotara ha na akuku ndi mejuputara Ahuhu nke abuo "ahiri n'elu ahiri," na-akowaputa akuku ndi mejuputara Ahuhu nke ato, dika mkpughe ato nke "ewoo, ewoo" site n'onu ndi eze uwa n'isi nke iri na asato si anochi anya Ahuhu nke ato, dika e guzobere ya site n'Ahuhu mbu na nke abuo. Mmalite na njedebe nke ozi nwoke ahụ bu ihe e ji atunyere ozi Islam nke Ahuhu nke ato.

Nkwuputa mbu nke ozi ya bu olu sitere n'"owuwa anyanwu," ma "owuwa anyanwu" bu ihe nnochianya nke Islam, ma o bukwu njirimara nke mmuo ozi nke ikara nke na-ebili n'owuwa anyanwu.

Mgbe ihe ndi a gasiri, ahuru m ndi mmuo ozi anọ ka ha guzo n'akuku anọ nke uwa, na-ejide ifufe anọ nke uwa, ka ifufe ghara ife n'elu uwa, ma o bu n'elu oké osimiri, ma o bu n'osisi obula. Ahukwara m mmuo ozi ozo ka o si n'owuwa anyanwu na-arigo, nweekwa akara nke Chineke di ndu; o wee jiri nnukwu olu tie mkpu kpokuo ndi mmuo ozi anọ ahụ, ndi e nyere ka ha mebie uwa na oké osimiri, si, Unu emebila uwa, ma o bu oké osimiri, ma o bu osisi ndi ahụ, ruo mgbe anyi gasiri ikpoo ndi ohu nke Chineke anyi akara n'egedege ihu ha. Anukwara m onu ogugu ndi ahụ a kporo akara: e kpokwara otu nari puku iri anọ na anọ n'ebo niile nke umu Izrel. Mkpughe 7:1-4.

N'akuko banyere Ilaija n'Ugwu Kamel, mgbe o lere anya n'ebe osimiri di ma hu igwe ojii, o na-ele anya n'ebe odida anyanwu di, n'ihu na Ugwu Kamel di nso n'Oké Osimiri Mediterenian.

O wee ruo n'oge nke asaa, o siri, Lee, e nwere otu obere igwe ojii nke si n'oké osimiri na-arigo, dika aka mmadu. O wee si, Gaa elu, gwa Ehab, Kwadebe ugbo inyinya gi, ma gbadaa, ka mmiri ozuzo ghara igbochi gi. 1 Ndi Eze 18:44.

Elaija gaara eche ihu n'ebe odida anyanwu, n'uzo Oké Osimiri Mediterenian di. N'isi nke iri na abuo nke Luk, Kraist na-ekwu banyere ozi Ya dika ozi nke nkewa.

Unu na-eche na abjara m iweta udo n'ua? Agwa m unu, Mba; kama nkewa: N'ihu na site ugbo a gawa, a ga-enwe mmadu ise n'otu ulo kewara, ato megide abuo, abukwa megide ato. Nna ga-ekewapu megide nwa-ya nwoke, nwa-ya nwoke megidekwa nna-ya; nne megide nwa-ya nwanyi, nwa-ya nwanyi megidekwa nne-ya; nne di megide nwunye nwa-ya nwoke, nwunye nwa-ya nwoke megidekwa nne di-ya. O wee gwa kwa igwe mmadu ahụ, Mgbe unu huru igwe-oji ka o si n'odida-anyanwu bilie, ozugbo unu na-asị, Mmiri na-abia; o na-abukwa otu a. Ma mgbe unu huru ifufe ndida ka o na-efe, unu na-asị, Okpomoku ga-adi; o na-emezukwa. Unu ndi ihu abuo, unu puru imata odidi eluigwe na nke uwa; ma ole otu o si buru na unu adighi amata oge a? Luk 12:51-56.

Ozi nke onye-ozu ahụ zigara Jerusalem nwere akara aha nke Alfa na Omega, n'ihu na mbido na ogwugwu na-akowaputa Islam nke Ahuhu nke ato, ma site n'olu nke "owuwa anyanwu" o na-akowaputakwa n'otu oge ozi nke Islam dika ozi nke ika akara. "Olu nke abuo" sitere na "odida

anyanwu” na-akowaputa mmiri ozuzo ikpeazu, nke bu mmiri ozuzo nke ikpeazu, ma ndi amuma niile na-ekwu banyere ubochi ikpeazu. Ozi nke “odiada anyanwu” bu ihe nnochianya nke ozi mmiri ozuzo ikpeazu, nke na-emeputa igwe abuo nke ndi na-efe ofufe. Otu igwe ahụ apughị imata ozi mmiri ozuzo ikpeazu n’ihi na ha “adighi aghota oge a.”

Ihe na-esote n’ozi nke onye-ozu ahụ bu olu nke “ifufe anọ,” nke bu ma ozi nke ikpo akara ma ozi nke inyinya iwe nke Islam, dika a na-anochi ya anya site n’Ahuhu nke ato. Ihe na-esote bu megide Jerusalem na ulo nsọ ahụ, si otu a na-akowaputa ozi nke ndi amuma niile nke na-amata otu otu ndi mmadu a na-agafe agafe, n’ihi na ha edobewo nkwaputa ha nke nzoputa, o bughị n’ime Kraist, kama n’ulo nsọ ahụ na n’ihe nketa ha dika ndi Chineke hoputara. Ha bu ndi ahụ n’akuko ihe mere eme di nsọ dum bu ndi a na-anochi anya di ka ndi na-ekwusa, “ulo nsọ nke Onyenwe anyi, ulo nsọ nke Onyenwe anyi ka anyi bu.” Ozi megide Jerusalem na ulo nsọ ahụ bu ozi Laodisia.

“O dighi mkpa iju anya na a naghị eme ka nzuko di ndu site n’ike nke Mmuo Nso. Ndi ikom na ndi inyom na-ewepu nkuzi Kraist nyere. Iwe na anyaukwu na-enweta mmeri. Ulo-nsọ nke mkpuru obi juputara n’ajo omume. E nweghi ohere maka Kraist. Ndi mmadu na-agbaso uzọ ojoo nke aka ha. Ha agaghị ege nti n’okwu Onye Nzoputa. Ha na-ahapu onwe ha n’aka nke aka ha, na-aju ido aka na nti na ima aka, ruo mgbe a ga-ewepu ihe ndoba oriona n’onodu ya, ma nghota ime mmuo agbagwojuo anya site n’echiche mmadu. N’agbanyeghi na ha ezughi oke n’ozi, ha na-agu onwe ha ndi ezi omume, na-asị, ‘Ulo nsọ nke Onyenwe anyi, Ulo nsọ nke Onyenwe anyi ka anyi bu.’ Ha na-edobe iwu Chineke n’azu ka ha soro ihè nke echiche efu nke aka ha.” Review and Herald, April 8, 1902.

Mgbe ahụ, onye-ozu ahụ weliri olu nke ozi ido aka na nti ya megide ndi na-alu nwanyi oheru na ndi a na-alu oheru, dika akara nke usoro “ahiri n’elu ahiri,” n’ihi na ahiri amuma nke ubochi ikpeazu ga-adi nnoo ka ahiri amuma di n’ubochi Noa, mgbe ha no na-enye onwe ha n’alumdi na nwunye n’oge ahụ kpomkwem mgbe iju mmiri nke mbibi na-achọ isacha oke ochicho na atumatu ha nke uwa.

“Baibul na-ekwuputa na n’ubochi ikpeazu ndi mmadu ga-etinye onwe ha kpamkpam n’ichuso ihe nke uwa, n’ihe utọ, na n’ikpakoba ego. Ha ga-abu ndi kpuru isi n’ihe ndi bu eziokwu ebighi ebi. Kraist na-asị, ‘Dika ubochi Noa di, otu a ka obibia Nwa nke mmadu ga-adikwa. N’ihi na dika n’ubochi ndi ahụ tupu iju mmiri ahụ, ha no na-eri ihe ma na-anu ihe onunu, na-alu di ma na-enye n’olulu, ruo ubochi Noa banyere n’ugbo ahụ, ha amaghikwa ruo mgbe iju mmiri biara, kporokwa ha niile puo; otu a ka obibia Nwa nke mmadu ga-adikwa.’ Matthew 24:37–39.”

“Otú a ka o di taa. Umụ mmadu na-agba oso n’ichuso uru na afo ojuju onwe ha, di ka a ga-asị na Chineke adighi, eluigwe adighi, ma o bu ndu nke ga-abia e mesia adighi. N’ubochi Noa, e zigara ido aka na nti banyere idei mmiri ka o maa ndi mmadu jijiji n’ajo omume ha ma kpoa ka ha chegharja. Otú a kwa ka ozi banyere obibia Kraist nke di nso si buru nke e mere iji kpalite ndi mmadu n’irapara ha n’ihe nke uwa. E bu n’obi ya ime ka ha teta n’ighota eziokwu ebighi ebi, ka ha wee naa nti n’okpukpo oku a kporo ha ka ha bia na tebul Onyenwe anyi.

“A ga-enye oku ozioma ahụ uwa niile—‘nye mba niile, na agburu, na asusu, na ndi mmadu.’ Mkpughe 14:6. Ozi ikpeazu nke ido aka na nti na ebere ga-eji ebube ya mee ka uwa dum nwuo ihè. O ga-eru mmadu n’udi ha nile, ndi ogaranya na ndi ogbenye, ndi elu na ndi ala. ‘Punu gaa

n'uzo ukwu na n'akuku ogige,' ka Kraist kwuru, 'meekwa ka ha bja, ka e wee juputa n'ulo M.'" Christ's Object Lessons, 228.

A na-emesi akuku ikpeazu nke ido aka na nti ahụ ike n'akuku ederede bu uzo. Ozi ahụ, nke e gosiri dika olu na-ekwu megide "ndi mmadu niile", bu ozi-oma ebighi ebi, nke na-akowaputa mkpa o di izute ihe ndi ozi-oma ahụ choro ka e wee zoputa mmadu. Ihe mbu a choro n'ozima ebighi ebi bu itu egwu Chineke, ma atu egwu ahụ dabeere n'ezikwu ahụ bu na o bu mmehie anyi tinyere Kraist, Okpara nke Chineke di ndu, n'elu obe ahụ.

Akuku o bu nke onye-ozima ahụ e zigara Jerusalem n'ime afo asaa nke ije-ozima ya nochiri anya ozi-oma ebighi ebi, nke bukwu otu ozi-oma ahụ kpomkwem e gosiputara n'ime afo asaa Kraist kwadoro ogbugba ndu ahụ na otutu mmadu site n'afu 27 ruo n'afu 34. O bukwu ozi-oma ebighi ebi ahụ ka a na-ekwusa n'ime oge abuo ikpeazu nke ubochi ikpeazu, o dikwa kpomkwem n'ozima nke mmiri ozuzo nke ikpeazu, ebe o bu ozi Islam nke Ahuhu nke ato. O na-akowaputa akara e ji emechi otu nari puku na iri anu na anu ahụ, ikewapu oka wit na ata, onodu Laodisia nke ata ndi ahụ, na itinye amuma n'oru ugboro ato dika ihe nochianya nke usoro oru nke mmiri ozuzo nke ikpeazu, nke bu "akara n'elu akara."

Edebere ozi nke afo asaa ahụ n'akuko ihe mere eme ahụ n'ime "ubochi ibo obo" n'uzo amuma, nke bu akuku nke nno mbu e kwuru banyere ozi na oru Kraist, a ga-emekwa ka ozi na oru Ya ahụ buru ihe a ga-emeghari n'ubochi ikpeazu site n'aka ndi nari otu na iri anu na anu puku. Mgbe ahụ, ha ga-akowaputa ozi ha n'ime onodu amuma nke "ubochi ibo obo Chineke". E nwere udi abuo nke "ibo obo" Chineke n'Akwukwo Nso, dika e gosiputara ha n'Okwu Ya: ibo obo Ya n'ahu ndi Ya, nakwa ibo obo Ya n'ahu ndi iro Ya.

"Ugboro asaa" nke Levitikos iri abuo na isii na-egosi obo Chineke megide ndi ya na-enupu isi, obo ahụ gonyekwara izoda ulo nso na usuu ndi agha n'uzo nkiti na n'uzo ime mmuo. N'ime nochianya nke izoda ulo nso na usuu ndi agha ka a na-anochikwa anya obo Chineke megide ndi iro Ya. N'ubochi ikpeazu, a na-anochi anya obo Chineke megide ndi ya dika itufupu Adventizim Laodisia n'iwu Sode nke na-abia n'oge na-adighi anya. N'ebe akara uzo ahụ no ka obo Ya megide Babilon nke Oge A na-amalitekwa.

Ikpé-ikpé ikpe nchoputa nke ndi di ndu n'elu Adventizim Laodisia, nke a na-esote site n'ikpe mmezu n'elu akwuna nke Taja na anu-ohia ahụ o na-agba n'elu ya ma na-achikwa, bu akuko amuma nke ubochi ikpeazu, ebe a na-emezu mmetuta nke ohu o bu. A ga-etinye ohu o bu n'oru n'ime oge amuma abuo ahụ, n'ihu na usoro nke mmiri ozuzo ikpeazu bu itinye ahiri amuma n'elu ahiri amuma. N'mmalite nke akuko abuo ahụ, Jisos kwara "ihe iriba ama" nke na-egosi na ndi di ndu n'oge ahụ no n'ogbo ikpeazu nke akuko ihe mere eme nke uwa.

Oge mbu ahụ malitere mgbe e malitere ikaa akara n'egedege ihu nke puku nari otu na iri anu na anu na Septemba 11, 2001. O bu n'ime waymark ahụ ka e debere "ihe iriba ama" nke Kraist kwara na Luk iri abuo na otu.

Anyi ga-aga n'ihu na omumu a n'isiokwu na-esonu.

“Ugbu a, ụmụna, Chineke chọrọ ka anyị were ọ̀nọ̀dụ anyị n’akụkụ nwoke ahụ na-ebu orịna; anyị chọrọ iwere ọ̀nọ̀dụ anyị ebe ihè dị, nakwa ebe Chineke enyela opì ụda doro anya. Anyị chọrọ inye opì ahụ ụda doro anya. Anyị anọwo n’igbagwoju anya, anyị anọwokwa n’ime obi abụọ, ụlọ nzukọ dīkwa njikere inwụ anwụ. Ma ugbu a, ebe a ka anyị na-agụ, si: ‘Mgbe ihe ndị a gasiri, ahurū m mmụọ ozi ọzọ ka ọ na-esi n’eluigwe rịdata, onye nwere ike dī ukwuu; e wee mee ka ụwa mụọ ihè site n’ebube ya. O wee tie mkpu n’olu dī ike, si, Babilon ukwu ahụ adawo, adawo, ọ ghọwokwa ebe obibi ndị mmụọ ọjọọ, na ebe e jidere mmụọ ọjọọ ọ bụla rūrū arū, na ọnụ ụlọ nnunụ ọ bụla na-adighi ọcha ma burukwa nke a kpọrọ asi’ [Mkpughe 18:1, 2].”

“Ugbu a, olee otú anyị ga-esi mata ihe ọ bụla gbasara ozi ahụ ma ọ burū na anyị anoghi n’ọ̀nọ̀dụ nke imata ihe ọ bụla banyere ihè nke eluigwe mgbe ọ biakwutere anyị? Anyị ga-ebulikwa aghughọ kachasi ọchichiri ozugbo ọ biakwutere anyị site n’aka onye ọ bụla kwenyere na anyị, mgbe anyị enweghi ọbuna ntakiri ihe àmà na Mmụọ nke Chineke zitere ha. Kraịst siri, ‘Abiam n’aha nke Nna m, ma unu agaghi anabata m’ [lee Jọn 5:43]. Ugbu a, nke ahụ bụ nnọọ ọrụ ahụ nke na-aga n’ihu n’ebe a kemgbe nzukọ ahụ dī na Minneapolis. N’ihi na Chineke zitere ozi n’aha ya nke na-ekwekoghị n’echiche unu, ya mere [unu ekpebie] na ọ pughi ibu ozi sitere n’aka Chineke.” Sermons and Talks, volume 1, 142.